

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-09-27 Nr. (11.8-53) SD - 5151

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia parengtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 113 punkto nuostatas ir į Lietuvos Respublikos trišalės tarybos 2017 m. rugsėjo 21 d. ir 2018 m. rugsėjo 18 d. rekomendacijas.

Trišalės tarybos 2017 m. rugsėjo 21 d. posėdyje buvo nutarta, siekiant depolitizuoti minimalaus darbo užmokesčio dydžio nustatymą, siūlyti įtvirtinti, kad minimalaus darbo užmokesčio (toliau – MMA) ir vidutinio darbo užmokesčio (toliau – VDU) santykis *neturi būti mažesnis kaip 45 proc. ir didesnis kaip 50 proc.* bei turi atitikti ketvirtadalio didžiausią santykį tarp VDU ir MMA turinčių ES valstybių vidurkį, kuris numatomas pagal Europos Sąjungos statistikos tarybos paskutinių trejų metų skelbiamus duomenis. Lietuvos banko atstovas 2018 m. gegužės 15 d. pristatyme Trišalei tarybai pateikė duomenis apie MMA ir VDU santykį ketvirtadalyje didžiausią santykį turinčių ES šalių: Slovėnija – 50,9; Prancūzija – 47,3; Liuksemburgas – 47; Latvija – 45,8; Lenkija – 45,6 proc.; šių šalių vidurkis yra 47,3 proc.

Nustatant MMA 2018 metams, buvo imamas 2017 m. planuojamas šalies ūkio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis (toliau – VMBDU) ir dauginamas iš to procento, kuris atitinka ketvirtadalio didžiausią santykį tarp VDU ir MMA turinčių ES valstybių vidurkį, t. y. 838,3 Eur padauginus iš 47,7 proc. ir suapvalinus buvo gautas naujas MMA (400 Eur) dydis.

Nustatant MMA 2019 metams, laikomasi tos pačios formulės, kaip ir skaičiuojant MMA 2018 metams: imamas planuojamas 2018 m. VMBDU – 915,2 Eur ir dauginamas iš to procento, kuris atitinka ketvirtadalio didžiausią santykį tarp VDU ir MMA turinčių ES valstybių vidurkį, o t. y. 47,3 proc. (915,2 Eur * 0,473 proc.).

Trišalės tarybos 2018 m. rugsėjo 18 d. posėdyje Trišalė taryba nepriėmė vieno sprendimo dėl MMA kėlimo nuo 2019 m., todėl buvo fiksuotos skirtingos nuomonės. Darbdavių atstovai laikosi pozicijos, kad MMA galima kelti iki 420 Eur, darbuotojų atstovai – iki 450 Eur, Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovai – iki 430 Eur.

Nutarimo projektu siūloma nuo 2019 m. sausio 1 d. nustatyti 430 Eur MMA vietoj dabar nustatytos 400 Eur MMA (didinama 30 Eur, arba 7,5 proc.) ir 2,63 Eur minimalųjį valandinį atlygį vietoj dabar nustatyto 2,45 Eur (didinama 0,18 Eur, arba 7,5 proc.). Įvertinus tai, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigalioja mokestinė reforma, MMA būtų 555 Eur, minimalusis valandinis atlygis – 3,39 Eur.

Nutarimo projekto tikslas – padidinti MMA ir darbuotojų, gaunančių mažiausią darbo užmokestį, pajamas.

Nuo 2019 m. sausio 1 d. patvirtinus 555 Eur MMA dydį, vertinant Lietuvos ūkio

2018–2021 metų ekonominės raidos scenarijuje, viešai paskelbtame 2018 m. rugsėjo 12 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje <http://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/ERS%20aprasymas%202018-09-12.pdf>

(toliau – scenarijus), numatytą 8,9 proc. šalies ūkio vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio VMBDU augimą 2018 m. (915,2 Eur), 2019 m. MMA (430 Eur) būtų 47,3 proc. VMBDU. MMA santykis su vidutiniu darbo užmokesčiu Europoje svyruoja nuo 45 proc. iki 50 proc.

Šiuo metu biudžetinėse įstaigose yra apie 36 tūkst. darbuotojų, kurių darbo užmokestis – iki 430 Eur. 2019 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžete šiam tikslui pasiekti reikėtų 13 mln. Eur.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtina MMA ir minimalųjį valandinį atlygį, atsižvelgdama į Trišalės tarybos rekomendaciją, į šalies ūkio vystymosi rodiklius ir tendencijas.

Scenarijuje pateikiami šie duomenys ir prognozės:

1) *vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje*. 2018 m. pirmąjį ketvirtį, palyginti su 2017 m. pirmuoju ketvirčiu, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis šalyje išaugo 9,5 proc. ir buvo 895,2 Eur (privačiame sektoriuje – 10,1 proc., viešajame sektoriuje – 8,2 proc.);

2) *suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)*. Jis 2017 m. buvo 3,7 proc., 2018 m., planuojama, bus 2,7 proc.;

3) *nedarbo lygis*. Išliekanti palanki darbuotojams darbo rinkos padėtis – darbo jėgos paklausa, viršijanti pasiūlą, mažėjantis nedarbas (nedarbo lygis 2017 m. buvo 7,1 proc., o 2018 m., planuojama, bus 6,3 proc.) – ir stiprėjančios darbuotojų derybų galios 2018 m. toliau skatina darbo užmokesčio augimą;

4) *BVP* 2016 m. išaugo 3,5 proc. Prognozuojama, kad BVP 2018 m. išaugs 6,5 proc., 2019 m. – 5,5 proc.;

5) *darbo našumas (BVP palyginamosiomis kainomis vienam užimtam gyventojui)*. Darbo našumas šalies ūkyje 2017 m. buvo 4,4 proc., numatoma, kad 2018 m. jis augs 3,1 proc.

Priėmus nutarimą, bus padidintas MMA ir minimalus valandinis atlygis, todėl turės būti keičiamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas.

Priėmus šį nutarimą, bus padidinti mažiausias pajamas gaunančių darbuotojų atlyginimai, padidės jų perkamoji galia. Priėmus šį nutarimą, jaunimui gali būti sunkiau patekti į darbo rinką, gali sulėtėti nedarbo lygio mažėjimas, pablogėti nelabai pelningų įmonių finansinė padėtis, pakils prekių ir paslaugų kainos.

Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija darbo tvarka.

Nutarimo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyriausioji specialistė Marija Jakentienė (tel. 266 4290, el. p. marija.jakentiene@socmin.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 1 lapas.

Ministras

Linus Kukuraitis

Marija Jakentienė, tel. 266 4290, el. p. Marija.Jakentiene@socmin.lt